

Αμβρακικός κόλπος: οικολογία και παραγωγή Το τοπίο στη λογοτεχνία

Δημήτριος Βικέλας, «Από Νικοπόλεως εις Ολυμπίαν: επιστολαί προς φίλον», *Εστία*, 515, Αθήνα 1885.

«...Είμεθα εντός λίμνης, λίμνης μεγαλοπρεπούς. Προς βορράν, πέραν της χλοεράς εκτάσεως των περί τον κόλπον πεδιάδων, υψούνται αλλεπάλληλοι αι κυαναί κορυφαί των ορέων της Ηπείρου. Μεταξύ αυτών διακρίνεται η φέρουσα το περιφανές όνομα του Σουλίου. Προς δυσμάς εις το βάθος του κόλπου, τα δασώδη πλευρά του Μακρυνόρους βυθίζονται αποτόμως εντός των υδάτων, ως τείχος γιγάντειον. Δεξιόθεν, τα όρη του Βάλτου και του Ξηρομέρου, επισωρεύονται το εν επί του άλλου υπεράνω της ζώνης των λόφων, οίτινες περικλείουν προς μεσημβρίαν τα νερά του κόλπου. Το θέαμα είναι αληθώς ωραίον! [...] Εις το μέσον του κόλπου νησίδιον ωραίον αντανακλά εντός των διαυγών νερών τα δένδρα του. Κατοικείται υπό ολίγων αλιέων, κατασκευαζόντων τα περιώνυμα αυγοτάραχα της Πρέβεζας.»

Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος, *Ελληνικοί Ορίζοντες*, Εκδόσεις Πυρσός, Αθήνα 1940.

«...Ο κόλπος της Αμβρακίας, μια μεγάλη θαλασσινή αγκαλιά, με τη γεωμετρία της σφυρηλατημένη στο μαγικό εργαστήρι των γύφτων που πλάθουν τα όνειρα, κάτω από το δασωμένο βουνό, το Μακρυνόρος από την μια μεριά, χαμηλώνοντας ίσαμε που να λειώσει μέσα στο μεθυσμένο Ιόνιο του καλοκαιριού από την άλλη. Μα εκεί υπάρχει η θάλασσα, το γαλάζιο νερό το ολοφώτεινο, υπάρχει το δένδρο που κατηφορίζει ίσα με την απόκρημνη ακτή, υπάρχει το φως, είναι άλλο φως, που μετουσιώνει τα πάντα σε καθάρια λυρική ουσία. [...] Και το ποτάμι, ο Λούρος, σχηματίζει μικρούς καταρράκτες και παφλάζει και τραγουδεί στο σκοπό του τραγουδιού της λεβεντιάς, που δεν απόκαμε να καμαρώνει την μπόρεσή της. Κι είναι η κοίτη του κι οι ακροποταμίες του γεμάτες πλατάνια, γιγαντόκορμα δέντρα και ισκιερά, μια κοιλάδα κατάφυτη και στενή, ένα πέρασμα που δεν κατορθώνει να χωρέσει η αίσθησή σου, τόσο όμορφο είναι.»

J.L.S. Bartholdy, *Ταξιδιωτικές εντυπώσεις από την Ελλάδα, 1803-1804*, Εκδόσεις Εκάτη, Αθήνα 1993.

«...Οι ψαρότοποι στην Σαλαχώρα, την καλύτερη σκάλα ολάκερης της νότιας πλευράς του κόλπου της Άρτας, άλλοτε Αμβρακίας, είναι οι πλούσιοι του κόλπου. Βγάζουν εκεί εξαιρετο αυγοτάραχο, του οποίου κάνουν μεγάλες εξαγωγές.

[...]

Ήταν 14 Νοεμβρίου. Η βραδιά ήταν υπέροχη και η θέα εξαίσια. Έβλεπες πάνω σε μια γειτονική νησίδα μια εκκλησία τριγυρισμένη από δένδρα, χιλιάδες αγριόπαπιες, βουτήχτρες και αλκυόνες ζωντάνευαν την όψη της θάλασσας.»